

Emnenr. *nr. 5.*Fylke: *V. S.*

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: *Nes.*Emne: *Vannbæring.*

Bygdelag:

Oppskr. av: *Bruv. 7. Fodustøl.*Gard: *Fodustøl.*(adresse): *Heldra p. a.*G.nr. *76* Br.nr. *2.*

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

Ronde. 71 år.

B. Eller om den er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. *Uts ontkring er som regel ikke lang uti til vann-bæring i. l. så kjoring av vann hæver til skjeldemketen. Bæring vann, med åg. (ett åg) er det ett stykke her omkring 3 fot langt, ut hullet for skuldre og hals, så omkring slit ut. i hvor ende var en vedje av bjerk. ca. 1 fot lang, og i annen på vidje en eimerkrok*

 Det var bare trebøtter som bruktes, jernbøtter kom først i bruk her 1820 årene. Slaget har alltid havd same farm her; men vidje og bækrokkene blev senere byttet om til læng og jernkrok eller en jernbæring skubb og jernkrok.

Jeg har ikke hørt om andre metoder å bære vann på her omkring; men ser jeg de fleste som bære vann, gjør de det med bare hendene - en jernbøtte i hvor hånd.

2. *Samferdsel metoden er her ingen lang vann-bæring, så andre metoder kjennes ikke.*

3. *Ukjent.*

4. *Er der kjennet på gården, er det vel helt samme som bære vann. ellers er det helt samme.*

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

894

5. Gille med sammehing, brødet er
 alle stam gølle om han der for
 6. i munde gær.
 7. Du her ihst erst ut spærspær
 vil alle gøllede engende nær og
 spærsum. Ofte at jeg har spærst
 en at her gærte for her i his arm
 har rindaget spærsum i fæ og hede
 d'her her en av his hede og d'her
 en otterplan for sammehing d'her
 de her de ligger d'her i d'her, d'her om
 jeg i fæde hede er andegs
 for over 100.000 kr. d'her er d'her 1947.

V. Agd.
Nes

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING
ADR. NORSK FOLKEMUSEUM
BYGDØY

Bygdøy i april 1948.

Tilleggsspørsmål til emne nr. 5, Vannbæring.

Vennligst svar på dette papir med blyant og send det så fort råd er i den lille konvolutten.

Brukte eller bruker en å la flyte noen gjenstander på vannet eller melken når en bar eller kjørte væskene en lengre vei for å hindre at væsken skvulper over?

Brukte eller bruker en:

- 1) Treskiver, løse lokk (med eller uten håndtak)?
- 2) a) Trekors?
b) Trekors med en liten knott i midten for lettere å kunne løfte det?
- 3) Noen trestykker?
- 4) Gress, halm, løvkvister, store blad, gran- eller enekvister?
- 5) Is eller snø?
- 6) Kjerald, skål, bøtter, trefat?
- 7) Korkskiver?
- 8) Hva kaller en slike ting for (skuljefjæl, flottor, bøk, flæ, flyteskiver)?
- 9) Fanns det noen forseggjorte gjenstander til det bruket?

--- o o e ---

ad vannbæring: Her omkring, er benyttet
 meget kùper - som regel ingen lang
 vei for vannbæring, og heller ingen særlig
 sterke vindbøyer, så jeg vil ikke å ha set
 noget slags skvulpskjæl eller lignende her.
 Har hørt fra andre kanten av landet, at
 det bliske det at vannet bliske ist av bøtten
 kan også færlig, at det kunne være nyttig for
 å hindre skvulping når man gikk og dingla
 med bøtten i et åg. Men som sagt - her har
 jeg ikke set slike ting.

Herad Nes V. H.
 Uppteiknar Arne J. Thomassen
 Flikka

Fl. Jørd

1615
NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

NORSK ETNO OG ISK GRANSKING
ADR: NORSK FOLKEMUSEUM
BYGDØY

V. Agd.
Nes

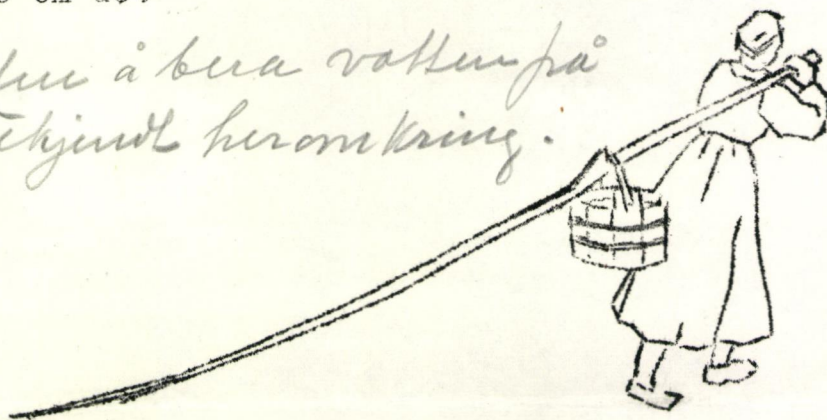
Ver gild og skriv svaret med blyant på same ark.

Tilleggsspørsmål til nr. 5 Vannbæring.

I Tinn i Telemark har ein for eit par mannsaldrar sidan bore vatn på ei lang stong. Ein bar den eine enden over aksla, den andre enden drog ein etter seg på marka. Taret hekk på stonga bak ryggen at den som bar (drog). Ein liten mothake på stonga gjorde at handtaket på bötta ikkje gleid. Stonga var såpass mjuk at vatnet ikkje skvampla over. Utanom denne opplysninga kjenner ein no denne metoden berre frå Värmland i Sverige. Det kan henda at det tidlegare har vore meir vanleg å bera vatn på denne måten. Hugsar nokon i Dykkar bygd noko om det?

2478

*Denne måten å bera vass på
er ganske ukjent her omkring.*

Tilleggsspørsmål til nr. 12.

Finst det noko opplysning om at ein brukar eller har bruka fiskebein og fiskehovud til brensel?

Har ein bruka kumøkk til brensel?

*Eg har hørt at dei er brukt både fiskebein
og kumøkk til brensel; men det er lang tid sidan*

Arvid Foduvoll